تاریخچهٔ معرفت

پوستر آموزشی درس هشتم *فلسفه یازدهم*

برگرفته از کتاب سوفی لند، تالیف دکتر نبوی

آموزش و پرورش : .....

دبیرستان: .....

دبیر: .....

	نام فیلسوف	دیدگاه درباره معرفت
فلاسفه یونان	پارمنیدس	شناخت حسی را، به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می دهد، معتبر نمی دانست و تنها برای شناخت عقلی ارزش قائل بود - حرکت وجود ندارد
	پروتاگوراس (سوفیست)	حقیقت امری یکسان نیست و نسبت به هر کسی می تواند متفاوت باشد.
	افلاطون	درک جهان طبیعت(سایه) از طریق حس ولی درک جهان برتر(مثل) با عقل و شهود امکان پذیر است.- گرچه حس اعتبار دارد ولی از درجهٔ اهمیت کمتری برخوردار است.
	ارسطو	با تدوین منطق توانست قواعد استدلال و شیوه های مصون ماندن از خطا و مغالطه را آموزش دهد و مانع دچار شدن انسان ها به سفسطه شود.(هم حس و هم عقل را معتبر می داند)
فیلسوفان اسلامی	فارابی	مانند افلاطون و ارسطو، هم حس و هم عقل را معتبر می دانست. همچنین برای شناخت وحیانی هم اعتبار خاص قائل بود و نیم نگاهی هم به شناخت شهودی داشت.
	ابن سینا	همانند فارابی "
	سهروردی	بر معرفت شهودی تأکید بسیاری کرد و کوشید، آنچه را که از طریق اشراق و به صورت الهامات شهودی به دست آورده بود، تبیین استدلالی کند
	ملاصدرا	بهره مندی از همهٔ ابزارهای معرفت- او توانست از معرفت شهودی درکنار معرفت عقلی بهره ببرد. یک دستگاه منسجم فلسفی بنا کردکه درعین حال که کاملاً هویت فلسفی دارد و بر استدلال استوار است، از شهود نیز بهره مند است. او پیوند مستحکمی میان فلسفه و معرفت وحیانی برقرار کرد.
	علامه طباطبایی	بهره مندی از همهٔ ابزارهای معرفت- عقل و حس و نیز شهود و وحی هر کدام در جایگاه خود اعتبار دارند و در جای خود می توانند ابزاری برای کسب معرفت باشند.
تجربه گرایان	بیکن	از نخستین فیلسوفانی بود که بر اهمیت حس و تجربه اصرار می ورزید و به اصالت تجربه معتقد بود.
	جان لاک	همانند بیکن بر تجربه گرایی تاکید می ورزید
عقل گرایان	دکارت	به تفکرعقلی اهمیت بسیار میداد انسان به طورذاتی معرفتهایی دارد که آنها را با عقل درک می کند
آشتی دو گرایش	کانت	معرفت، حاصل همکاری عقل و حس است.
پوزیتیویسم	اگوست کنت	اموری که از طریق تجربه قابل بررسی و ارزیابی نیستند اصولاً اموری بی معنا هستند تنها اموری ارزش تحقیق و پژوهش دارند که قابل ارزیابی حسی و تجربی باشند.
نسبی گرایان		هر فرد متناسب با ویژگی های خود، دربارهٔ امور به شناختی می رسد که با شناخت دیگری متفاوت است.
پراگماتیسم	جیمز	ازجملهٔ کسانیست که به شهودعرفانی وتجربهٔ دینی معتقداست و به بُعدمعنوی انسان اهمیت می دهد.
	برگسون	همانند جیمز "